

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

Sacra Biblia multis mendis adulterata, corrigi & in integrum restituit.

Martyrio afficitur.

Hic quum sacra volumina multis esse mendis adulterata corruptaq; competisset, quod & tempus, & frequens eorum descriptio multa in ijs vitiauerant, ad hæc quod improbilissimi quidam homines, qui doctrina Gentilium præerant, germanum eorum sensum peruertere voluerant, adulterinaq; multa interseruerant: hic, inquam, quum sacros codices vniuersos sumpsisset in manus, eos ex Hebraica lingua, quam & ipsam optimè callebat, in pristinam integritatem restituit, non mediocri ad huiusmodi correctionem labore suscepto. Quin etiam diuinorum dogmatum puritatem apud hunc omnium maximè qui illa tempestate fuerit, summè conseruatam inuenias. Nam & epistolas edidit admodum certè egregias, ex quib. facillimè quis perspiciat, quàm vir ille in rebus diuinis sententiam tenuerit. Affectus est autè martyrio Nicomedia, quæ est in Bithynia, Maximiniano imperante.

NOVEMBER

SANCTI IOHANNIS DAMASCENI, DE ADORATIONE IMAGINVM IESV CHRISTI ET SANCTORVM EIVS, SERMO: IAC. BILLIO interprete. Habetur libro eius quarto cap. 17. De orthodoxa fide.

SURIUS

q. d. d. d. d.
FVITI
5

1. Moueb.

Gen. 2. Cur adoratio hominibus adhibeatur.

Exod. 33.

Exod. 25. Heb. 9. 3 Reg. 6.

Psal. 96. Scriptura non est contra cultus imagines, sed contra idololatrias.

Gen. 8.

Deus depingi nequit sicuti est.

Bar. 3.

VONIAM autem nonnulli eo nomine nos reprehendunt, quod Saluatoris, ac Dominae nostrae, reliquorumque Sanctorum, ac Christi seruorum, imagines adoramus, atque honore afficiamus, audiant velim, quod Deus ab initio hominem ad imaginem suam finxit. Qui fit igitur, ut alij adoremus, nisi quia ad Dei imaginem facti sumus? Nam ut ille, magna rerum diuinarum præditus eruditione Basiliscus ait, Imaginis honor ad exemplar transit. Exemplar potè est id, cuius effigies exprimitur, ex quo forma hinc ducta fit. Quid ergo causa fuit, quamobrem Mosaiicus populus tabernaculum illud, quod caelestium rerum, immo vniuersae creaturae imaginem ac figuram gerebat, vndique adoraret? Ait quippè Deus Mosi: Vide ut omnia facias iuxta formam tibi ostensam in monte. Quid? Cherubin illa quae propitiatorium obumbrabant, an non humanarum manuum opera erant? Quid? Hierosolymitanum illud clarissimi nominis templum, an non manu, atque hominum arte constructum erat? At scriptura diuina eos, qui sculptilia adorant, demonijsque victimas offerunt, insectatur. Siquidem, tum Graeci, tum Iudaei sacrificabant: verum Graeci demonijs, Iudaei autem Deo. Ac proinde Graecorum quidem sacrificium reiciebatur ac damnabatur: Iudaeorum autem Deo gratum & acceptum erat. Obtulit enim Noè sacrificium: & odoratus est Deus odorem suauitatis, ut qui probae ipsius voluntatis, atque erga se benevolentiae, suauitatem comprobaret. Itaque Graecorum quidem sculptilia, quoniam daemonum simulacra erant, improbata quoque atque interdicta erant. Ad hæc, quisnam est, qui inuisibilis, & corpore vacantis, ac circumscriptionis & figuræ expertis, Dei simulacrum effingere queat? Extremæ itaque dementiae atque impietatis fuerit, diuinum numen fingere ac figurare. Atqui hinc est quod in veteri testamento minimè tritus ac peruulgatus imaginum usus erat. Postquam autem Deus ob viscera misericordiae suae, salutisque nostrae causa, homo verè factus est, ac non iam ut Abrahæ, nec ut prophetis, humana specie conspicandum se praeberit: verum essentialiter, ac verè homo exitit, atque in terra versatus est, & cum hominibus consuetudinem habuit, miracula edidit, passus & Cruci affixus est, resurrexit, assumptus est, atque hæc omnia verè contigerunt, & ab hominibus perspecta sunt: literarum quidem monumentis, ad alendam memoriam nostram, & doctrinam eorum, qui tum non aderant, ista mandata sunt: ut ea quae non vidimus, audientes ac credentes, beatitudinem eam quam Dominus prædicauit assequamur. Verum

Verum quia non omnibus hoc contigit, ut literas norint, ac lectioni operam impendant: idcirco patribus visum est, ut refrenda quamprimum memoria causa, haec tanquam praecleara quadam trophaea, in imaginibus pingerentur. Siquidem per se ipse visus venit, ut passionem Domini animo minimè versantes, cõspecta Christi crucifixi imagine, ad salutiferam passionis memoriam redeamus, ac prostrati non materiam, sed eam cuius imago effingitur adoremus: quæ ad modum videlicet nec Evangelici codicis materiam, nec crucis materiam adoramus, verum id, quod per ea exprimitur. Quid enim alioqui discriminis est inter Crucem eam quæ Domini imaginem expressam non habet, & eam quæ habet? Quod etiam de Dei matre sentiendum est. Etenim is honor, quem ei adhibemus, ad eam qui carnem ex ea assumpsit, refertur: Item quæ egregia sanctorum virorum facinora, quæ nos ad animi magnitudinem, & zelum, virtutisque eorum imitationem, ac Dei gloriam extimulat. Nam, ut diximus, honor ille quo probos conseruos afficimus, nostræ erga communem Dominum benevolentia argumentum est: atque imaginis honor ad exemplar transit. Est autem hæc traditio ex earum numero, quæ scriptura verbis minimè expressæ sunt, quæ ad Orientem conuersi adoramus, & ea qua Crucem adoramus, aliæque complures his similes. Quin historia quoque proditum est, cum Abagarus Edessa Rex eo nomine pictorem misisset, ut Domini imaginem exprimeret, neque id pictor ob splendorem ex ipsius vultu manantem consequi potuisset, Dominum ipsum diuinæ suæ ac viuificæ faciei pallium admouisse, imaginemque suam ei impressisse, sicque illud ad Abagarum, ut ipsius cupiditati satisfaceret, misisset. Quod autem Apostoli quamplurima, nullo sacra scriptura loco prodita nobis tradiderint, his verbis testatur ille gentium Apostolus Paulus, State igitur fratres, & tenete traditiones nostras, quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram. Et ad Corinthios scribens, Laudo vos, fratres, quod per omnia mei memores estis: & sicut tradidi vobis, traditiones, tenetis.

Cur inductus imaginum usus.

Honor sanctis habitus ad Deum redit.

Imaginum cultum ex traditione habemus.

Dominus Iesus imaginem suam Abagaro mittit.

2. Theff. 2.

1. Cor. 11.

DE S. AVSTREMONIO EPISCOPO

ARVERNO, EX GREGORII TVRONENSIS

De gloria Confessorum Cap 30.

ER sanctum autem Austremonium, qui & ipse a Romanis Episcopis cum Gariano beatissimo, & reliquis, quos memorauimus, est directus, primum Auerna ciuitas verbum salutis accepit, eoque predicante, Salvatore mundi, Redemptoremque omnium Christum Dei filium credere cepit. Huius autem sepulcrum apud Isidorem vicum habetur, cui cruda rusticitas, licet sciens quis in eo quiesceret, nullum tamen exhibebat honoris cultum. Post longaverò annorum curricula, Cantinus, qui ipsius Aruernæ vrbis modo prælatus est, in diaconatu suo Ecclesiam vici illius rexit. Igitur dum nocte quadam in lectulo cellulae suæ, quæ huic basilicæ adhaerebat, decumberet, audiuit psallentium resonantes voces, & surgens vidit templum magno splendore lumine, & obtupestactus adspicit intrinsecus (erat enim cellula illa in superiore contra fenestras templi) & ecce circa tumulum multitudo albatorem tenentium cereos, & psallentium. Quod diutissime cernens, postmodum discessit, & statim facto manè iussit tumulum cancello vallari, & palliolis nitenibus obclari, præcepit reuerentiam loco illi impendi. Ex hoc tempore oratio super tumulum funditur, & auxilia Antistitis impetrantur. Hæc ab ipsius Episcopi ore audiui.

Notabit. Nota & hunc Episcopum missum fuisse in Gallias ad alys à Romanis Episcopis.

Visto Cantini Episcopi.

Honorando Dei exhibetur.

VITA